

NUMMERTJES IN DE SHOW

Dirk Tanghe regisseert Molière's „Le bourgeois gentilhomme”.

AAN DE ZEEDIJK in Oostende, aansluitend op de Koninklijke villa, zijn er *Venetiaanse gaanderijen*, een verzameling gangen, traphallen en rotondes. Ze staan leeg en spreken tot de verbeelding, zeker van teatermakers. *Teater Malpertuis* uit Tielt, dat al lang vaste voet aan de grond wil krijgen in Oostende, heeft deze ruimten tot einde oktober kunnen verwerven voor zijn eerste productie van dit seizoen: „Le bourgeois gentilhomme” (Molière), in een regie van Dirk Tanghe, door Malpertuis binnengehaald als artistieke leider.

In de nieuwe snedige bewerking en vertaling van Johan Boonen en in de visie van Dirk Tanghe gaat Molière's stuk over een ijdelheit van alle tijden. Toch verwijst de regisseur duidelijk, daarom niet noodzakelijk, naar de barokke praal en potsige pracht aan het hof van de „Zonnekoning”, waar Molière ooit „comédiën du Roi” was.

Het stuk wordt gespeeld in een smalle gang. Het aantal (dure) plaatsen is beperkt tot een 70-tal en de ruimte is gedeeltelijk ingericht als een klein barokteatertje in een paleis. Beeldhouwer Bart Clement en zijn medewerkers zijn als stukadoors tewerk gegaan en hebben spiegels en sierlijke krullen aan de wanden aangebracht. Binnen de lijsten en vele ovaal zijn kitcherig, maar ook niet zonder ironie, erotische tafereelenschilderd waarvoor de bekende Italiaanse provocerende politica *La Cicciolina* inspiratie bood. Erotische motieven vindt men ook terug op de bekleding van de stoelen die speciaal voor deze productie zijn gemaakt.

De gang waarin gespeeld wordt is niet alleen smal, hij is ook zeer lang en helemaal wit. Dat geeft soms iets klinisch aan de voorstelling, maar werkt ook vervreemdend. De spelers komen van heel ver naar het publiek toe om vooraan te dialogeren, terwijl voortdurend schilders bezig zijn „het paleis” een beurt te geven of dansers meekijken of zich klaar maken.

DWANGBUIJS. Na de zware start van het stuk, waarin de dansleraar (*Door Van Boeckel*) en de muziekmeester (*Karel Deruwe*) op een hoogst komische wijze verbaal duelleren, komen ook beetje bij beetje de dunne draadjes bloot waaraan de regie is opgehangen. De dialogen worden paarsgewijze en spaar-

zaam opgediend, er wordt vooral geofferd op het altaar van de show omwille van de show, waarin zowel de acteurs als de grote groepen figuranten hun nummertje komen vertonen, met uitzondering van *Katelijne Verbeke* die als de meid Nicole als een rode draad door het stuk loopt en voortdurend boeit.

De karakters die Molière in deze „comédie-ballet” legde, worden tot types teruggebracht. De *mise-en-scène* glijdt af naar een *mise-en-place*. Meneer Jour-

dwangbuis, die het zuiver teatrale, het akteren, verstikt in de glans en de glitter van de vele prachtige kostumes, de overdadigheid van de muziek, en de illusie van music-hallopredens en party's. Waar men als toeschouwer genoeg zou hebben gehad aan een suggestie, een allusie, een teken, wordt nu een leger figuranten ingezet, zonder dat het publiek dichter bij de thematiek van het stuk wordt gebracht of beter tot de personages doordringt.

De thematiek mag dan wel duidelijk zijn, enige emotionele binding met de personages is vrijwel uitgesloten. Het is een vrijblijvende productie geworden. Zo wordt er op bepaalde ogenblikken fel gescholden, maar die scheldpartijen doen wegens overacting niemand en nergens pijn en evenmin zijn ze komisch, maar veeleer gênant.

Indien het de bedoeling was te parodiëren, dan is de overdaad aan middelen die ter beschikking stond, nog te zwak

„Le bourgeois gentilhomme”: Molière geofferd op het altaar van de show.

dain (*André Roels*) die nagenoeg het hele stuk door op de scène is, krijgt geen reliëf. Zijn rol wordt beperkt tot het afhandelen van een aantal ontmoetingen op steeds dezelfde manier. Tenslotte gaat hij, na een verwarde scène met een zogezegde Turkse delegatie, mee de mist in met de draaiende derwisjen en de rest van de figuratie en komt er bijvoorbeeld van een ontvullende ontmoeting met zijn vrouw niets terecht. Dat neemt niet weg dat bepaalde situaties in dit stuk geestig en vooral kundig worden getoond, zodanig zelfs dat de regisseur er niet los van kon. Hij melkt ze dan ook uit of hij doet er nog nummertjes bovenop alsof het een revue betreft. Er zijn onmiskenbaar ook verwijzingen naar vroegere realisaties van de regisseur, maar deze hebben geen enkele commentaarfunktie.

De enge speelruimte wordt een

aangewend. Shockerend is de voorstelling ook niet. Enkele cupido's en een paar keer een bijna blote mannenkont, wordt tegenwoordig als braaf ervaren. Trouwens, deze „erotiek” heeft weinig met het stuk te maken. In „Le bourgeois gentilhomme” gaat het in de eerste plaats over het imiteren van een hogere klasse door iemand die door een zekere welstand alle zelfkennis verloor. Die iemand is een man en in de regie wordt weliswaar de mannelijke ijdelheid gevizierd, maar ongedoseerd en via een ijdel gebruik van de middelen. ■

Roger Arteil

„Le bourgeois gentilhomme” van Molière, in een vertaling en bewerking van Johan Boonen en een regie van Dirk Tanghe. Tot 17 oktober (20 u.30) in de Venetiaanse Gaanderijen, Zeedijk, Oostende. Reserv.: (051) 40.18.45 (Malpertuis, Tielt).